

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_15_CINA		
Název materiálu:	Čína		
Předmět:	Zeměpis	Ročník:	7.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	19. 12. 2012
Jméno autora:	Mgr. Božena Přikrylová		
Klíčová slova:	Čína, geografická charakteristika, postavení Číny ve světě, přínos Číny pro svět, regulace růstu počtu obyvatel. Turistické zajímavosti. Dovoz z Číny do ČR.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák na základě zjištěných údajů zhodnotí postavení Číny ve světě. Zhodnotí, jak se Čína ve srovnání s ostatními zeměmi Asie úspěšně vyrovnává s vysokým přírůstkem obyvatelstva. Uvede příklady výrobků z Číny, se kterými se můžeme setkat u nás.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Žák vyhledá a zpracuje potřebné informace z textu a z mapy. Interpretuje text.		
Anotace, metodický list:	Materiál je určen pro žáky ke zpracování geografické charakteristiky Číny. Obsahuje text <i>Ekonomika Čínské lidové republiky</i> , zápis učiva a ukázkou turistických zajímavostí Číny.		
Použité zdroje:	Ekonomika Čínské lidové republiky. In: <i>Wikipedia: the free encyclopedia</i> [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2012 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ekonomika_Čínské_lidové_republiky 8 divů Číny. In: Http://www.tourism-review.cz [online]. 12.09.2011 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://www.tourism-review.cz/8-divu-ciny-news2914 <i>Školní atlas světa</i>. 1. vydání. Praha: Kartografie, 2005. ISBN 80-7011-730-3. Citace obrázků: <i>V textu Ekonomika Čínské lidové republiky:</i> Během několika málo desetiletí se Šanghaj změnila v moderní velkoměsto a také symbol čínského hospodářského úspěchu. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bf/Pudong.JPG/220px-Pudong.JPG Růst HDP v Čínské lidové republice. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/69/China_GDP.png/220px-China_GDP.png <i>V textu 8 divů Číny:</i> Úvodní snímek http://www.tourism-review.cz/temp/page_detail_tmb_2914.jpg Velká čínská zeď http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_803.jpg		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	• Terakotová armáda http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_804.jpg• Kuej-lin http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_805.jpg• Hora Huangshan http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_806.jpg• Ťiou-čaj-kou http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_807.jpg• Tibet http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_808.jpg• Zakázané město http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_809.jpg• Tři soutěsky http://www.tourism-review.cz/temp/newscontents_tmb_810.jpg
Popis hodiny	Evokace: 7 minut Diskuse. Učitel pokládá otázky: <i>Co víte o Číně? Kolik lidí žije v Číně? Jak početná je čínská rodina? Které státy světa mají rychle rostoucí ekonomiku?</i> Uvědomění si významu: 20 minut a) Čtení textu: (15 minut) Každý žák si postupně samostatně čte (s podtrháváním) text Ekonomika Čínské lidové republiky. Rozbor společně. b) Zápis: (5 minut) Žáci doplní zápis rozdaný učitelem (možné doplnění označeno barevně). c) Kontrola zápisu: (5 minut) Reflexe: 13 minut Ukázka – promítnutí - 8 divů Číny. Závěr - hodnocení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čínská lidová republika

Text

Ekonomika Čínské lidové republiky

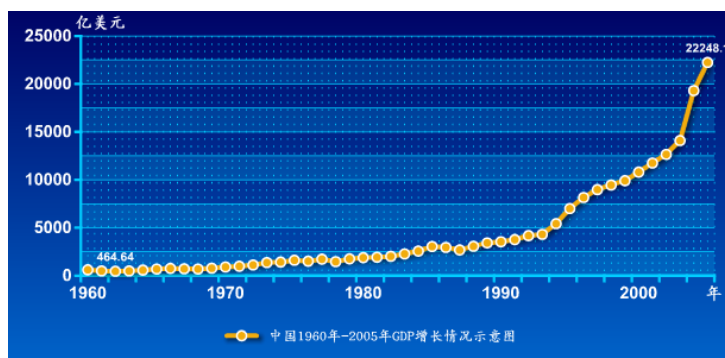
Ekonomika Čínské lidové republiky je *druhá největší na světě* (měřeno podle absolutní výše HDP). Hodnota HDP na osobu zde činí pouze 7 600 USD[1] (2010), což je sice v porovnání s vyspělými zeměmi velmi málo, vysoký počet obyvatel však tuto hodnotu do jisté míry snižuje. I přesto však lze pozorovat růst tohoto ukazatele.

K roku 2005 již 70 % kapitálu v Čínské lidové republice bylo v soukromých rukou; vláda země v posledních letech vynaložila značné úsilí na podporu a ochranu zahraničních investic, které mají pro celou zemi velký význam. Menší je pak veřejný sektor, který zastupuje zhruba 200 velkých státních podniků. Jejich oborem jsou hlavně služby, těžký průmysl a energetika.

Po roce 1989: Budování hospodářské velmoci

Během několika málo desetiletí se Šanghaj změnila v moderní velkoměsto a také symbol čínského hospodářského úspěchu.

Růst HDP v Čínské lidové republice.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KS Číny umožnila také zahraničním firmám v jistých předem vymezených zónách *zvláštního hospodaření* (od roku 1993) založit vlastní průmyslové závody a využít tak relativně velký potenciál země v oblasti pracovní síly. Tyto oblasti byly výhodně zdaněné a staly se pro investory velmi atraktivními. *Od roku 1978 se ekonomický výkon země takřka zdesetinásobil* (ze 140 miliard dolarů na 1,4 bilionů dolarů).[7]

Série důležitých reforem umožnila i *vznik malých soukromých podniků v oblasti služeb*. Hlavními oblastmi, kam se tento ekonomický zázrak soustředil, se stala velká města (například Šanghaj) a východní pobřeží jako celek. Z výroby levného textilu, obuvi a dalšího spotřebního zboží se začala země přeorientovat na *složitější výrobky* a ztrácet tak pověst producenta nekvalitního zboží. *Nejdůležitějším* tahounem je však *obchod se zahraničím*. Zatímco v roce 2004 vykazovalo saldo obchodní bilance ČLR přebytek (vývoz minus dovoz) v hodnotě 59 miliard dolarů, v roce 2005 to bylo již 102 miliard dolarů, v roce 2006 se počítalo se 160 miliardami a pro rok 2007 s 200 miliardami dolarů. Domácí trh je stále do velké míry omezen, a to kromě státních omezení i kupní silou obyvatelstva, která je velká a pro producenty tudíž lukrativní pouze v oblasti pobřeží a velkých měst. I ten však rok od roku rychle roste.

Ve vnitrozemí se situace zlepšuje jen velmi pomalu; *vláda* se do jisté míry snaží tuto situaci zlepšit, například zrušila tisíce let staré zemědělské daně a *podporuje velké projekty* (například *budování přehrady Tří soutěsek* a další podstatné infrastruktury, například *železnice*), které umožní rozvoj průmyslu a služeb i v zaostalejších krajích. *Jedním z mnohých problémů je také migrace lidí z venkova do bohatých měst za prací*; i přesto, že tito dělníci si zde vydělají jen málo peněz, pořád je to ve srovnání s venkovskými kraji mnohem více. Vytvářejí však jen tu nejnižší společenskou vrstvu v zemi a jejich životní úroveň je stále nízká; pracovní podmínky i práva také (například zaměstnanci nemají právo stávkovat apod).[8][9]

Čínský růst ekonomiky, na počátku 21. století *dlouhodobě překračující hranici deseti procent*, se stal symbolem úspěchu a zároveň ohrozil již zavedené ekonomiky v Evropě, Asii i Severní Americe. Ty se totiž obávají *konkurence*, které nebudou schopné čelit.

Čína navázala hospodářskou spolupráci s africkými zeměmi a Kazachstánem, odkud uvažuje čerpat hlavně ropu a zemní plyn. Mezi další suroviny, o které má zvýšený zájem, jsou barevné kovy.

Problémy se ukazují v oblasti ekologie.

Ekonomika Čínské lidové republiky. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 2012 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ekonomika_Čínské_lidové_republiky

Zápis do sešitu:

Čínská lidová republika

1,34 miliardy obyvatel

Hlavní město: Peking

Čína dala světu: _____

Obyvatelstvo:

- převažují Číňané, většina lidí žije na východě země
- opatření ke snížení růstu počtu obyvatel
- čínština, kaligrafické písmo
- komunistická vláda, reformy
- buddhismus
- Tibet

Zemědělství:

- nedostatek zemědělské půdy
- rýže, sója, bavlna, čaj
- prasata, ovce, jaci, bourec morušový

Rybolov

Nerostné bohatství:

- černé uhlí, ropa, zemní plyn, rudy železa, wolfram, vanad, mangan

Průmysl:

- energetika
- základem hospodářství je těžký průmysl (výroba oceli)
- významný výrobce cementu, průmyslových hnojiv, hedvábí
- roste strojírenství a výroba spotřební elektroniky
- výroba textilu, obuvi, papírenský průmysl

Z Číny se k nám dováží _____

Čínská ekonomika vykazuje největší růst na světě. Stává se hospodářskou velmocí. Čína navázala hospodářskou spolupráci s africkými zeměmi a Kazachstánem, odkud uvažuje čerpat hlavně ropu a zemní plyn a další suroviny, např. barevné kovy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doplňný zápis do sešitu:

Čínská lidová republika

1,34 miliardy obyvatel

Hlavní město: Peking

Čína dala světu: **porcelán, střelný prach, přírodní hedvábí, papír, kung-fu, akupunktura, Konfucius, Velká čínská zeď,...**

Obyvatelstvo:

- převažují Číňané, většina lidí žije na východě země
- opatření ke snížení růstu počtu obyvatel
- čínština, kaligrafické písmo
- komunistická vláda, reformy
- buddhismus
- Tibet

Zemědělství:

- nedostatek zemědělské půdy
- rýže, sója, bavlna, čaj
- prasata, ovce, jaci, bourec morušový

Rybolov

Nerostné bohatství:

- černé uhlí, ropa, zemní plyn, rudy železa, wolfram, vanad, mangan

Průmysl:

- energetika
- základem hospodářství je těžký průmysl (výroba oceli)
- významný výrobce cementu, průmyslových hnojiv, hedvábí
- roste strojírenství a výroba spotřební elektroniky
- výroba textilu, obuvi, papírenský průmysl

Z Číny se k nám dováží **textilní výrobky, obuv, papírenské výrobky, porcelán, potraviny, elektroniku, strojírenské výrobky...**

Čínská ekonomika vykazuje největší růst na světě. Stává se hospodářskou velmocí. Čína navázala hospodářskou spolupráci s africkými zeměmi a Kazachstánem, odkud uvažuje čerpat hlavně ropu a zemní plyn a další suroviny, např. barevné kovy.

Text

8 DIVŮ ČÍNY

Čína je obrovská, ale ne každý cestovatel ji umí ocenit. Je to země nádherných scenérií, ale i značného kulturního bohatství. Poznejte největší divy Číny, které vybral Lunch.com a prozkoumejte je s Tourism-Review.cz.

<http://www.tourism-review.cz/8-divu-ciny-news2914>

1 / Velká čínská zeď

Velká čínská zeď je největší lidská stavba na světě. Pro Číňany je to navíc symbol dlouhověkosti, vytrvalosti a vlastenectví. Turisté mají nejraději část v Badaling. Část v Mutianyu není tak známá, ale je zajímavější a malebnější. Máte-li raději náročnější terén, oblast Simataj/Jinshaling je přesně pro vás.

2 / Terakotová armáda

Pro milovníky historie je jednou z nejvýznamnějších čínských památek Terakotová armáda. Jedná se o soubor terakotových soch zobrazujících armádu Čchin Š'-chuantia, prvního císaře Číny. Armáda měla střežit císařovu posmrtnou říši. Sochy se datují do 3. století př. n. l. a v roce 1974 je objevili místní zemědělci poblíž města Si-an, v provincii Šen-si, nedaleko Mauzolea císaře Čchin.

3 / Kuej-lin

Milovníci přírody v Číně míří nejčastěji do města Kuej-lin a jeho okolí. Nejkrásnější přírodní scenérie jsou na řece Li, která protéká městem a dále oblastmi Jang-šuo a Xingping. Výletní lodě prolouvají mezi velkolepými horami a vápencovými útvary. Město samotné nabízí hned několik památek, včetně Jingjiang Princes City, královského komplexu z dynastie Ming, který leží v blízkosti centra moderního Kuej-linu.

4 / Hora Huangshan

Hora Huangshan je stejně jako celé Žluté hory známá krásnou krajinou, malebnými západy slunce a borovicemi Huangshan. Typicky tvarované žulové vrcholky navíc nabízejí pohled na mraky shora. Huangshan je častým motivem tradičních čínských maleb a námětem v literatuře. Je to jedna z hlavních turistických destinací v Číně a nechybí na seznamu UNESCO. Dostat se sem dá vlakem nebo letadlem ze Šanghaje, Chang-čou nebo Wu-chu. Na řadu vrcholů vede lanovka.

5 / Ťiou-čaj-kou

Přírodní rezervace v provincii S'čchuan, Ťiou-čaj-kou, je známá nejčistší vodou v Číně. Nachází se zde i řada krásných jezer a víceúrovňových vodopádů. Samozřejmě že nechybí na seznamu UNESCO. Nedaleko Ťiou-čaj-kou se nachází další národní park, Chuang-lung. Návštěvníci zde najdou nádhernou krajinu, a to hlavně na podzim.

6 / Tibet

K návštěvě Tibetu potřebují turisté zvláštní povolení od čínské vlády. Lhasa, hlavní město Tibetu, leží asi 3900 m nad mořem. Většina návštěvníků si nenechá ujít palác Potála, hlavní sídlo dalajlamy. Turisté, kteří využijí letecké dopravy si mohou vychutnat nádherný výhled na hory v okolí města. Návštěvníci mohou také využít nejvýše položenou železnici na světě. Oblíbený úsek, v němž se nachází to nejkrásnější z Číny, začíná ve městě Si-ning.

7 / Zakázané město

Zakázané město, čínský císařský palác používaný od dynastie Ming až po dynastii Čching, se nachází v centru Pekingu. Téměř 500 let sloužil jako domov císařů. Dnes se zde nachází Muzeum paláce. Pokud vás nezajímají detaily čínské historie, obejdete se v paláci i bez průvodce. Na prohlídku si ale vyhradte alespoň 4 hodiny.

8 / Tři soutěsky

Vodní přehrady se nacházejí na řece Jang-c' nedaleko města Sandouping v okrese Yiling Yichang, v provincii Hubei. Na přehradě Tři soutěsky je největší elektrárna podle instalovaného výkonu (20300 MW) a druhá pokud jde o roční produkci elektrické energie. Přehrada také chrání řadu oblastí před záplavami během monzunů. Plavba napříč přehradou je velmi oblíbená mezi turisty. Mohou tak obdivovat nejen technický pokrok ale i krásy okolní krajiny.